

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 02.10.2026
Sayı 3125

50173

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Bakan İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Saygılarımla.

Gürsel EROL

Elazığ Milletvekili

Elazığ'ın Baskil ilçesinde binlerce üretici ailenin geçim kaynaklarından biri olan kayısı, bölge tarımı ve ekonomisi açısından stratejik öneme sahip ürünlerden biridir. Tarım ve Orman Bakanlığı da Baskil'in Elazığ'daki kayısı üretiminin büyük bölümünü gerçekleştiren önemli bir üretim merkezi olduğunu belirtmektedir.

Ancak 2026 yılı hasat döneminde üreticilerin karşı karşıya kaldığı temel sorunlardan biri, üretim maliyetleri ile ürünün satış fiyatı arasındaki makasın giderek açılmasıdır. Üreticiler geçen yıl yaklaşık 400 TL'den sattıkları kayısıyı bu yıl yaklaşık 250 TL seviyesinden satmak durumunda kalmış; mazot, gübre, ilaç ve diğer tarımsal girdilerde yüzde 70-80 oranında artış yaşanırken kayısı fiyatının gerilemiştir. Üretici temsilcileri ayrıca ürünün pazarlanmasında ciddi sorun yaşandığını ve piyasada yeterli alıcı bulunmadığını belirtmektedir.

Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nin Temmuz 2026 verileri de kuru kayısı üretici fiyatının 26 Haziran-27 Temmuz döneminde 350 TL/kg'dan 270 TL/kg'a gerilediğini ve yaklaşık yüzde 22,9 oranında düşüş yaşandığını göstermektedir.

Kayısı üreticilerinin sorunları yalnızca fiyat düşüşüyle sınırlı değildir. Elazığ ve özellikle Baskil'de üreticiler son yıllarda zirai don, dolu, aşırı yağış ve hastalıklar gibi doğal risklerle karşı karşıya kalmıştır. 2026 yılında Elazığ'da meydana gelen dolu ve aşırı yağışların kayısı bahçelerinde hasara yol açtığı ve monilya hastalığı nedeniyle üreticilerin zarar gördüğüne ilişkin değerlendirmeler de kamuoyuna yansımıştır.

Öte yandan Bakanlığın geçmiş yıllardaki resmi kayısı politikalarında, üretimin fazla olduğu yıllarda Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından stok alımı yapılmasının fiyat istikrarına katkı sağlayabileceği de ifade edilmiştir. Buna rağmen üreticilerin talep ettiği dönemlerde kayısı için düzenli ve öngörülebilir bir taban fiyat ve müdahale alım mekanizmasının bulunmaması, özellikle yüksek rekolte dönemlerinde üreticilerin ürününü maliyetinin altında satma riskiyle karşı karşıya kalmasına neden olmaktadır.

Kayısı üretiminin sürdürülebilirliği açısından üreticinin yalnızca afet sonrasında desteklenmesi değil; üretim maliyetleri, piyasa fiyatları, stok yönetimi, pazarlama ve ihracat koşullarını birlikte ele alan öngörülebilir bir tarım politikasının oluşturulması önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) 2026 yılı itibarıyla Elazığ genelinde ve özellikle Baskil ilçesinde kuru kayısı üretim miktarı kaç tondur? Üretici sayısı ve toplam üretim alanı ne kadardır?
- 2) 2026 yılında kuru kayısının üretici satış fiyatı hangi aylarda, hangi ortalama seviyelerde gerçekleşmiştir? Üretici fiyatlarının maliyetlerin altında kaldığına ilişkin Bakanlığınız tarafından yapılmış bir maliyet-fiyat analizi bulunmakta mıdır?
- 3) Kayısı üretiminde 2026 yılı itibarıyla ortalama bir kilogram kuru kayısının üretim maliyeti ne kadardır? Bu maliyet hesaplamasında mazot, gübre, zirai ilaç, işçilik, sulama, kurutma, ambalajlama ve diğer girdilerin güncel fiyatları dikkate alınmış mıdır?
- 4) Kayısı üreticilerinin ürünlerini maliyetlerinin altında satmak zorunda kalmasını önlemek amacıyla Bakanlığınız tarafından kuru kayısı için taban fiyat uygulaması yapılması konusunda yürütülen herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 5) Kuru kayısı için üretim maliyetleri, piyasa koşulları ve üreticinin sürdürülebilir gelir elde etmesi dikkate alınarak öngörülebilir bir taban fiyat veya müdahale fiyatı mekanizması oluşturulması Bakanlığınızın gündeminde midir?
- 6) Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) kuru kayısı piyasasına müdahale alımı yoluyla dahil edilmesi konusunda Bakanlığınız tarafından herhangi bir çalışma veya değerlendirme yapılmış mıdır?
- 7) TMO'nun 2026 yılında kuru kayısı alımı yapmamasının gerekçesi nedir? Bakanlığınız tarafından TMO'ya kayısı alımı konusunda herhangi bir talimat, tavsiye veya değerlendirme iletilmiş midir?
- 8) Bakanlığınızın geçmiş yıllarda yayımladığı kayısı çalışmalarında, üretimin fazla olduğu yıllarda TMO tarafından stok alımı yapılmasının fiyat istikrarına katkı sağlayabileceği belirtilmiştir. Bu yaklaşım doğrultusunda kayısı için kalıcı bir müdahale alım ve stok yönetimi modeli oluşturulması planlanmakta mıdır?

- 9) 2026 yılında kuru kayısı fiyatlarının önceki yıla göre gerilemesinin nedenleri konusunda Bakanlığınız tarafından piyasa ve arz-talep analizi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
- 10) Kayısı üreticisinin ürününü doğrudan piyasaya düşük fiyatla vermek zorunda kalmasını önlemek amacıyla lisanslı depoculuk, ürün senetleri ve üreticinin finansmana erişimi konusunda mevcut desteklerin kapsamının genişletilmesine yönelik bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 11) Bakanlığınız tarafından kuru kayısı üreticilerine lisanslı depolama, nakliye, analiz ve finansman alanlarında sağlanan desteklerden 2026 yılında Elazığ'daki kaç üretici yararlanmıştı? Bu destekler için toplam ne kadar ödeme yapılmıştır?
- 12) 2026 yılında Elazığ ve Baskil'de meydana gelen dolu, aşırı yağış ve hastalık kaynaklı kayısı zararının tespit edilmesi amacıyla hasar tespit çalışması yapılmış mıdır? Tespit edilen toplam zarar miktarı ne kadardır?
- 13) Son yıllarda yaşanan zirai don, dolu, aşırı yağış ve diğer doğal afetler nedeniyle kayısı üreticilerine Bakanlığınız tarafından toplam ne kadar destek verilmiştir? Bu desteklerin yıllara ve afet türlerine göre dağılımı nedir?
- 14) Doğal afetler nedeniyle ürün kaybına uğrayan ancak mevcut destek mekanizmalarının kapsamı dışında kalan kayısı üreticileri bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa bu üreticilerin zararlarının telafi edilmesine yönelik ilave bir destek programı planlanmakta mıdır?
- 15) Kayısı üreticilerinin doğal afet risklerine karşı TARSİM kapsamındaki sigortalılık oranı Elazığ ve Baskil'de kaçtır? Sigorta yaptırmayan üreticilerin oranı nedir?
- 16) Kayısı üreticilerinin son yıllarda artan mazot, gübre, ilaç, işçilik ve sulama maliyetleri karşısında mevcut alan bazlı ve ürün bazlı desteklerin üretim maliyetlerini karşılama düzeyi konusunda Bakanlığınız tarafından bir değerlendirme yapılmış mıdır?
- 17) Baskil kayısısının Türkiye'deki diğer üretim merkezlerinden ayrı bir üretim ve kalite değeri taşıdığı dikkate alınarak, "Baskil Kayısı"nın coğrafi işaretle tescil edilmesi ve markalaştırılması konusunda Bakanlığınız tarafından yürütülen veya desteklenen bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 18) Elazığ kayısısının özellikle ihracat pazarlarında daha yüksek katma değerle değerlendirilmesi amacıyla Bakanlığınızın ilgili kurumlarla birlikte yürüttüğü işleme, paketleme, markalaşma ve ihracat destekleri nelerdir?

- 19) Kayısı üreticisinin ürününü hasat döneminde düşük fiyattan satmak zorunda kalmaması amacıyla kooperatifler, üretici birlikleri ve lisanslı depolar üzerinden ortak pazarlama ve stoklama mekanizmalarının güçlendirilmesine yönelik yeni bir program hazırlanmakta mıdır?
- 20) Kayısı üreticilerinin sürdürülebilir gelir elde edebilmesi için maliyet, üretim miktarı, iç piyasa talebi, ihracat ve stok miktarlarını dikkate alan çok yıllık bir kayısı üretim ve fiyat politikası oluşturulması planlanmakta mıdır?
- 21) Elazığ ve özellikle Baskil'deki kayısı üreticilerinin karşı karşıya bulunduğu fiyat, afet, maliyet ve pazarlama sorunlarının birlikte değerlendirilmesi amacıyla Bakanlığınız tarafından üretici temsilcileri, ziraat odaları, kooperatifler ve ilgili kamu kurumlarının katılımıyla özel bir çalışma veya toplantı yapılmış mıdır?
- 22) Kayısı üreticilerinin yüksek rekolte yıllarında fiyat düşüşlerinden, düşük rekolte yıllarında ise doğal afetlerden kaynaklanan gelir kayıplarından korunabilmesi amacıyla Bakanlığınız tarafından uzun vadeli ve öngörülebilir bir üretici gelir koruma mekanizması oluşturulması konusunda herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?